

Облік і оподаткування

УДК 657

Колісниченко Денис Леонідович

*аспірант кафедри фінансового аналізу та аудиту
Державний торговельно-економічний університет*

Kolisnychenko Denys

Postgraduate Student of the Department of Financial Analysis and Audit

State University of Trade and Economics

ORCID: 0009-0006-6348-8287

Гордополов Володимир Юрійович

*доктор економічних наук, професор,
професор кафедри фінансового аналізу та аудиту
Державний торговельно-економічний університет*

Hordopolov Volodymyr

Doctor of Economic Sciences, Professor,

Professor of Department of Financial Analysis and Audit

State University of Trade and Economics

ORCID: 0000-0002-3151-8035

Нежива Марія Олександрівна

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансового аналізу та аудиту
Державний торговельно-економічний університет*

Nezhyva Mariia

PhD in Economics, Associate Professor,

Associate Professor of Department of Financial Analysis and Audit

State University of Trade and Economics

ORCID: 0000-0002-3008-5338

АУДИТ ОПОДАТКУВАННЯ ВИТРАТ В СИСТЕМІ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ПОСЛУГ TAX AUDIT OF EXPENDITURE IN THE SYSTEM OF INTEGRATED REPORTING OF THE SERVICE SECTOR ENTERPRISES

Анотація. Передмова. У ситуації економічної та політичної нестабільності в Україні, учасники економічних відносин прагнуть мінімізувати загрози, які впливають на їх діяльність, та забезпечити необхідний рівень економічної стійкості.

Метою статті є розкриття практичного застосування аудиту оподаткування витрат для підприємств сфери послуг у системі інтегрованої звітності, що допоможе підвищити їхню фінансову стійкість та впоратися з податковими ризиками.

Матеріал і методи. Інформаційною базою дослідження є офіційна інформація та наукові публікації. В процесі дослідження були використані методи: аналіз, синтез, індукцію, дедукцію, системний аналіз та інші.

Результати. Аудит оподаткування витрат в системі інтегрованої звітності для підприємств сфери послуг стає необхідним інструментом для забезпечення відповідності фінансової звітності податковому законодавству, виявлення можливих ризиків та надання рекомендацій щодо їх управління. Такий підхід допомагає забезпечити економічну стійкість та ефективне управління фінансами підприємств.

Висновок. Важливість аудиту оподаткування витрат у системі інтегрованої звітності підприємств сфери послуг полягає у забезпеченні дотримання податкових норм, ефективного управління фінансами та збереженні репутації підприємства перед зацікавленими сторонами.

Ключові слова: витрати, інтегрована звітність, оподаткування, аудит, підприємства сфери послуг.

Summary. *Background. In a situation of economic and political instability in Ukraine, participants in economic relations seek to minimize threats affecting their activities and ensure the necessary level of economic stability.*

The aim of the article is to reveal the practical application of cost taxation audit for service sector enterprises in the system of integrated reporting, which will help to increase their financial stability and cope with tax risks.

Material and methods. The information base of the research is official information and scientific publications. In the research process, the following methods were used: analysis, synthesis, induction, deduction, system analysis and others.

Results. The audit of taxation of costs in the system of integrated reporting for enterprises in the service sector becomes a necessary tool for ensuring compliance of financial reporting with tax legislation, identifying possible risks and providing recommendations for their management. This approach helps to ensure economic stability and effective financial management of enterprises.

Conclusion. The importance of the audit of taxation of expenses in the system of integrated reporting of enterprises in the service sector is to ensure compliance with tax regulations, effective management of finances and preservation of the company's reputation in front of interested parties.

Key words: *expenditure, integrated reporting, tax, taxation, audit, service sector enterprises*

Постановка проблеми. У ситуації економічної та політичної нестабільності в Україні, учасники економічних відносин прагнуть мінімізувати загрози, які впливають на їх діяльність, та забезпечити необхідний рівень економічної стійкості. Сьогодні стає очевидним, що проблема економічної безпеки виникає внаслідок зміни умов функціонування економічних суб'єктів, і ймовірно, ці умови не

покращаться у найближчий період. Суб`єкти економічних відносин проявляють збільшений інтерес до аудиту оподаткування витрат в системі інтегрованої звітності. Це обумовлено потребою у впевненості в тому, що фінансова інформація, яка включає в себе дані про витрати, відображається в звітності відповідно до вимог податкового та фінансового законодавства, а також міжнародних стандартів фінансової звітності та аудиту.

Інтегрована звітність включає в себе не лише фінансову, але й нефінансову інформацію, яка може включати дані про соціальну відповідальність, екологічні показники, корпоративне управління тощо. Проведення аудиту оподаткування витрат в системі інтегрованої звітності дозволяє забезпечити не лише відповідність податковим вимогам, а й узгодженість звітної інформації на всіх рівнях, що підвищує довіру зацікавлених сторін та забезпечує більш повне уявлення про фінансове становище та діяльність підприємства в умовах нестабільності.

Аудит оподаткування витрат в системі інтегрованої звітності стає особливо важливим, оскільки підприємства сфери послуг зазвичай мають складну структуру витрат та оподаткування. Наприклад, вони можуть мати різноманітні види витрат, такі як зарплати персоналу, закупівля товарів і послуг, оренда приміщень, оплата податків і зборів тощо. Підприємства сфери послуг часто стикаються зі складнощами в обліку та оподаткуванні своїх витрат через специфіку своєї діяльності, наприклад, управлінням людськими ресурсами, витратами на маркетинг та рекламу, а також управлінням складними операціями. Тому аудит оподаткування витрат в системі інтегрованої звітності для підприємств сфери послуг стає необхідним інструментом для забезпечення відповідності фінансової звітності податковому законодавству, виявлення можливих ризиків та надання рекомендацій щодо їх управління. Такий підхід допомагає забезпечити економічну стійкість та ефективне управління фінансами підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні та практичні проблеми аудиту оподаткування витрат в системі інтегрованої звітності підприємств сфери послуг. розкриваються в працях багатьох дослідників. За останні кілька років було проведено ряд досліджень, що стосуються управління витратами та обліку різних аспектів витрат на підприємствах сфери послуг. Дослідження Вітера О. [1] присвячене моніторингу стану управлінського обліку на таких підприємствах у контексті підвищення ефективності витрат операційної діяльності. Особливості аналізу вигід та витрат досліджуються в роботі Кібука Т. [2], а підходи до оцінки ефективності управління витратами розглядаються в статті Ключа Ю. [3]. Додатково, дослідження Кожухара В. [4] та Комірної О. [5] розкривають економічну сутність і види витрат на маркетингові комунікації, а робота Кулакової С. [6] аналізує особливості формування логістичних витрат підприємств в умовах воєнного стану та сучасні аспекти управління витратами українських підприємств. Дослідження Сука П. [7] присвячене розподілу витрат майбутніх періодів за оберненим методом на основі податку на додану вартість.

Ряд досліджень присвячений аналізу інтегрованої звітності підприємств, що відображається у публікаціях таких авторів як Гик В. [8], Ковальчук І. [9], Левицька С. [10], Лоханова Н. [11], Макаренко В. [12], Павелко О. [13], Потриваєва Н. [14], Сокіл О. [15], Ткачук Г. [16], Шкроміда В. [17]. Ці дослідження висвітлюють різні аспекти інтегрованої звітності, включаючи її аналіз, проблеми та перспективи впровадження, функціональне призначення, засадничі понятійно-термінологічні визначення, а також роль у створенні цінності та інформаційне забезпечення ключових стейкхолдерів.

Дослідження Гошовської В. [18] присвячене визнанню витрат та їхньому аудиту при спрощеній системі оподаткування, тоді як робота Жураковської І. [19] розглядає оподаткування експорту та імпорту послуг з

акцентом на автоматизацію обліку та аудит операцій. Макаренко А. [20] вивчає удосконалення обліку, оподаткування та аудиту заробітної плати під час воєнного стану для поліпшення податкового планування на підприємстві. Меліхова Т. [21] досліджує удосконалення організації та методики проведення аудиту відпустки з метою поліпшення документування та оподаткування бізнесу у воєнний час, а Федоров І. [22] розглядає диджиталізацію аудиту підприємств суспільного інтересу в умовах інклюзивної економіки. Шарко Є. [23] пропонує шляхи підвищення ефективності діяльності малого підприємства шляхом оптимізації оподаткування та залучення зовнішнього аудиту. Додатково, дослідження Назарової К. [24; 25] та Олендія О. [26] розглядають форензик як імператив економічної безпеки та розвитку компанії в умовах глобальних трансформацій, а також тренди та перспективи податкового аудиту для забезпечення процвітання бізнесу. Реалії сьогодення підтверджують важливість всебічного дослідження аудиту оподаткування витрат в системі інтегрованої звітності підприємств сфери послуг.

Метою статті є розкриття практичного застосування аудиту оподаткування витрат для підприємств сфери послуг у системі інтегрованої звітності, що допоможе підвищити їхню фінансову стійкість та впоратися з податковими ризиками.

Матеріали і методи. Інформаційною базою дослідження є офіційна інформація та наукові публікації. В процесі дослідження були використані різні методи, включаючи монографічний для узагальнення теоретико-методологічних аспектів витрат в системі інтегрованої звітності; аналіз, синтез, індукцію, дедукцію для постановки проблеми та уточнення предмету дослідження, системний аналіз для розкриття сутності понять, таких як «аудит оподаткування», «витрати», «інтегрована звітність», «підприємства сфери послуг».

Виклад основного матеріалу. Інтегрована звітність є важливим інструментом для підприємств у сфері послуг, який дозволяє не лише представити фінансовий стан компанії, але й враховує нефінансові аспекти її діяльності, такі як соціальна відповідальність та екологічна стійкість.

Інтегрована звітність враховує різноманітність факторів, які впливають на успішність підприємства, включаючи його фінансовий стан, стратегічне управління, соціальну відповідальність та екологічну стійкість. Вона допомагає створити цілісну картину діяльності підприємства, яка є важливою для зацікавлених сторін, таких як інвестори, клієнти, регулятори та громадські організації. Одним із ключових принципів інтегрованої звітності є взаємозв'язок між фінансовими та нефінансовими аспектами діяльності підприємства. Це дозволяє зрозуміти повний обсяг впливу підприємства на своє оточення та ефективно керувати ризиками, а також виявляти можливості для подальшого розвитку. У цьому контексті, інтегрована звітність стає важливим інструментом для підприємств у досягненні стійкого розвитку, забезпечення довіри зацікавлених сторін та відповідності сучасним стандартам корпоративної відповідальності.

Інтегрована звітність підприємств сфери послуг включає в себе різноманітні аспекти їхньої фінансової та нефінансової діяльності, які представлені в єдиному звіті з метою забезпечення більшої прозорості та повноти інформації для зацікавлених сторін. Основні питання інтегрованої звітності підприємств сфери послуг:

- фінансові питання:
  - фінансовий стан. Інтегрована звітність включає фінансові звіти, такі як баланс, звіт про прибуток та звіт про зміни у фінансовому стані, що відображають фінансовий стан підприємства;
  - фінансові результати. Звіт про прибуток та інші фінансові показники дозволяють оцінити фінансові результати діяльності підприємства;

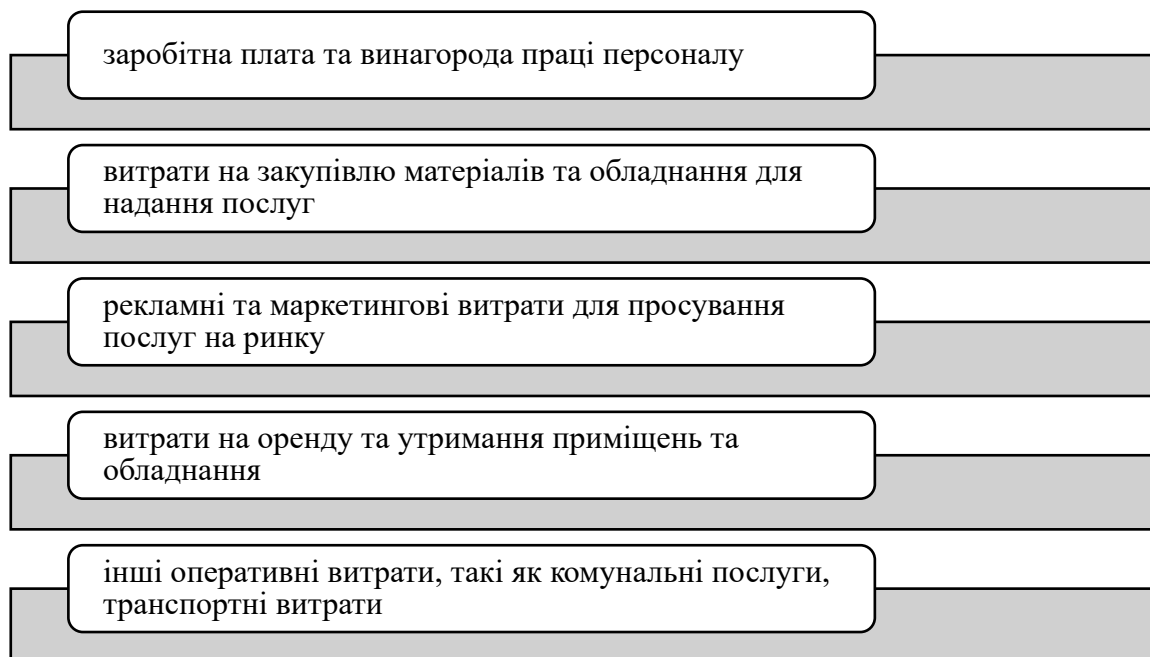

- нефінансові питання:
  - соціальна відповідальність. Інтегрована звітність може містити інформацію про соціальну відповідальність підприємства, таку як програми соціальної підтримки, дотримання працівників прав людини та інші аспекти;
  - екологічна стійкість. Звітність може також включати інформацію про екологічну стійкість підприємства, включаючи ефективне використання ресурсів та заходи щодо збереження довкілля;
- управлінські питання:
  - системи управління. Звітність може включати опис систем управління, включаючи управління ризиками, які гарантують ефективне функціонування підприємства;
  - стратегічне планування. Інтегрована звітність може також відображати стратегічні плани та цілі підприємства на майбутнє.

Ці питання допомагають створити повну картину діяльності підприємства сфери послуг і надати зацікавленим сторонам усебічну інформацію про його фінансовий стан, соціальну відповідальність, екологічну стійкість та стратегічні плани.

Звітність підприємств сфери послуг також включає детальні дані про витрати, які є важливим аспектом їхньої діяльності. Витрати в системі інтегрованої звітності відображаються разом із фінансовими та нефінансовими показниками для створення повної картини професійної діяльності підприємства. Витрати включають у себе різноманітні елементи, що відображено на рис. 1.

Рис. 1. Витрати підприємств сфери послуг в системі інтегрованої звітності

Джерело: розроблено авторами

Ці витрати є ключовими для підприємств сфери послуг і можуть впливати на їхні фінансові результати та конкурентоспроможність. Тому їх аналіз та ефективне управління в рамках інтегрованої звітності є важливими завданнями для забезпечення стабільності та успішності діяльності підприємств сфери послуг.

Витрати в системі інтегрованої звітності підприємств сфери послуг є ключовим аспектом фінансової діяльності цих підприємств. Ці витрати включають у себе різноманітні складові, які можуть варіюватися від заробітної плати персоналу до витрат на рекламу та маркетинг.

Однією з особливостей витрат у сфері послуг є їх велика різноманітність та комплексність. Підприємства цієї галузі мають велику кількість витратних статей, пов'язаних із забезпеченням якісних послуг своїм клієнтам. Це включає витрати на найм кваліфікованого персоналу, закупівлю необхідного обладнання та матеріалів, витрати на рекламу та маркетинг для просування послуг на ринку тощо.

Для підприємств сфери послуг, де витрати є значною частиною операцій та діяльності, ефективне управління витратами в системі інтегрованої звітності виявляється критично важливим для досягнення успіху і стійкості у конкурентному середовищі. Кожна витрата має потенціал впливати на фінансові результати підприємства та його конкурентоспроможність.

Наприклад, ефективне управління витратами на маркетинг дозволяє підприємству залучати нових клієнтів та зберігати існуючу клієнтську базу, що сприяє збільшенню прибутковості. Керування витратами на персонал дозволяє забезпечити високу якість обслуговування клієнтів через залучення кваліфікованих працівників, що може вплинути на рівень задоволення клієнтів та їх лояльність.

До того ж, управління витратами в системі інтегрованої звітності може допомогти підприємствам відповідати вимогам стандартів стійкого розвитку та соціальної відповідальності, включаючи аспекти сталого використання ресурсів та мінімізацію негативного впливу на довкілля.

Ефективне управління витратами підприємств сфери послуг в системі інтегрованої звітності є ключовим елементом стратегії управління, який сприяє досягненню фінансової стійкості, забезпеченню конкурентоспроможності та відповідального підприємництва.

Крім того, ефективне управління витратами в системі інтегрованої звітності допомагає підприємствам сфери послуг уникнути податкових ризиків та забезпечити відповідність податковому законодавству. Правильний облік витрат і їх оптимізація дозволяють уникнути недоречних податкових платежів і зберегти фінансові ресурси для подальшого розвитку бізнесу.

Для ефективного управління витратами в системі інтегрованої звітності підприємств сфери послуг необхідно розробляти систему обліку, аналізу та аудиту за ними. Це дозволяє підприємствам ефективно

розподіляти ресурси, виявляти ефективні та неефективні напрямки витрат та приймати вчасні управлінські рішення для підвищення ефективності діяльності.

Враховуючи складність та різноманітність витрат у сфері послуг, а також важливість їх ефективного управління для забезпечення фінансової стійкості підприємств, аудит оподаткування витрат в системі інтегрованої звітності виявляється ключовим інструментом для перевірки правильності обліку витрат та забезпечення відповідності податковому законодавству.

Аудит оподаткування витрат в системі інтегрованої звітності підприємств сфери послуг є процесом перевірки та підтвердження правильності та відповідності витрат підприємства вимогам податкового законодавства в контексті його діяльності у сфері послуг.

Аудит оподаткування витрат в системі інтегрованої звітності допомагає ідентифікувати можливі податкові ризики та виявляти недоліки у системі обліку, які можуть призвести до порушень податкового законодавства. Це дозволяє підприємствам вчасно виправити помилки і запобігти можливим штрафам та іншим негативним наслідкам. Ефективне управління витратами в системі інтегрованої звітності сприяє покращенню фінансової прозорості та довіри соціальних партнерів, інвесторів та інших зацікавлених сторін. Це має позитивний вплив на репутацію підприємства та його здатність залучати інвестиції для подальшого розвитку. Ефективне управління витратами в системі інтегрованої звітності є важливим елементом стратегії управління підприємствами сфери послуг, що дозволяє досягти фінансової стійкості, ефективності та відповідності законодавству, а також збільшити їхню конкурентоспроможність та довіру зацікавлених сторін.

Основні етапи аудиту оподаткування витрат в системі інтегрованої звітності підприємств сфери послуг можуть включати:

- аналіз системи обліку витрат. Аудитор аналізує систему обліку витрат підприємства, включаючи розподіл витрат за різними категоріями і джерелами;
- перевірка документації. Аудитор перевіряє правильність та належність документації, що підтверджує витрати, такої як рахунки-фактури, договори, платіжні доручення тощо;
- перевірка відповідності податковому законодавству. Аудитор перевіряє, чи відповідають витрати вимогам податкового законодавства, включаючи правильне застосування податкових ставок та відрахувань;
- аналіз податкових ризиків. Аудитор аналізує потенційні податкові ризики, пов'язані з обліком витрат, та розробляє стратегії їх управління;
- надання рекомендацій. На основі результатів аудиту аудитор може надати підприємству рекомендації щодо вдосконалення системи обліку витрат та управління податковими ризиками;
- підготовка звіту. Аудитор складає звіт, в якому висвітлюються результати аудиту оподаткування витрат і надаються відповідні висновки та рекомендації.

Ураховуючи специфіку сфери послуг, аудит оподаткування витрат вимагає детального розуміння не лише податкового законодавства, але й особливостей обліку витрат у даній галузі.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, аудит оподаткування витрат в системі інтегрованої звітності підприємств сфери послуг є важливим етапом у забезпеченні фінансової стійкості та відповідності податковому законодавству для підприємств цієї галузі. Цей процес включає в себе детальний аналіз та перевірку обліку витрат, спрямованих на надання послуг, з метою виявлення можливих податкових ризиків та забезпечення їхньої оптимізації в рамках законодавства.

Важливість аудиту оподаткування витрат у системі інтегрованої звітності підприємств сфери послуг полягає у забезпеченні дотримання податкових норм, ефективного управління фінансами та збереженні репутації підприємства перед зацікавленими сторонами.

В подальших наукових дослідженнях планується зосередити увагу на порядку документального оформлення робочих документів аудитора в процесі здійснення аудиту оподаткування витрат у системі інтегрованої звітності підприємств сфери послуг. Це надасть змогу покращити методику та організацію аудиту оподаткування витрат у системі інтегрованої звітності підприємств сфери послуг.

Література

1. Вітер О. М., Килин О. В., Свелеба Н. А. Моніторинг стану управлінського обліку на підприємствах сфери послуг у контексті підвищення ефективності витрат операційної діяльності. *Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво*. 2020. № 5 (116). С. 117-123.
2. Кібук Т. М. Особливості сучасних етапів здійснення аналізу вигід та витрат. *Приазовський економічний вісник*. 2021. № 3 (26). С. 3-6.
3. Ключ Ю. І., Кушал І. М., Пчелинська Г. В., Чернодубова Е. В. Підходи до оцінки ефективності управління витратами підприємства. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2019. № 66. С. 117-118.
4. Кожухар В. В. Економічна сутність і види витрат на маркетингові комунікації. *Економіка, управління та адміністрування*. 2023. № 3. С. 66-74.
5. Комірна О., Міняйло В., Нежива М., Негоденко В. Детермінанти обліку та контролю розрахунків з персоналом вітчизняних підприємств. *Бізнес Інформ*. 2020. № 2. С. 314-321.
6. Кулакова С., Ткаченко А., Разно М. Сучасні аспекти управління

- витратами українських підприємств. *Фінансово-кредитні системи: перспективи розвитку*. 2023. № 1. С. 40-48.
7. Сук П. Л. Розподіл витрат майбутніх періодів за оберненим методом на основі податку на додану вартість. *Grail of Science*. 2023. № 31. С. 48-52.
  8. Гик В. Інтегрована звітність підприємств: бібліометричний аналіз. *Облік і фінанси*. 2021. № 3. С. 5-10.
  9. Ковальчук І. В. Інтегрована корпоративна звітність бізнесу: проблеми та перспективи. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2022. № 11. С. 27-37.
  10. Левицька С. О., Попчук Д. О. Інтегрована звітність: функціональне призначення та критерії її ефективності. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки*. 2022. № 4. С. 66-79.
  11. Лоханова Н. Інтегрована корпоративна звітність – практичні аспекти складання в Україні. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2019. № 2. С. 128-143.
  12. Макаренко В. Ю. Інтегрована звітність підприємств: засадничі понятійно–термінологічні визначення. *Інноваційна економіка*. 2018. № 7. С. 130-139.
  13. Павелко О. В., Гарапко Н. І. Інтегрована звітність підприємств як ключове джерело інформації для стейкхолдерів. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки*. 2021. № 1. С. 138-155.
  14. Потриваєва Н. В., Лугова О. І., Волхонська А. А., Кириленко А. В. Інтегрована звітність: сутність, передумови та тенденції розвитку. *Modern economics*. 2019. № 18. С. 145-151.
  15. Сокіл О. Г. Інтегрована звітність як головний інструмент створення цінності. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку*,

- контролю і аналізу. 2020. № 1. С. 83-89.
16. Ткачук Г. О., Іванченкова Л. В., Скляр Л. Б. Інтегрований облік та звітність в управлінні корпоративного підприємства: теоретичні аспекти запровадження та контролю. *Економіка харчової промисловості*. 2021. № 2. С. 87-94
  17. Шкроміда В. В., Шкроміда Н. Я., Гнатюк Т. М. Інтегрована звітність у контексті інформаційного забезпечення ключових стейкхолдерів. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2022. № 18(2). С. 23-30.
  18. Гошовська В. В., Масалітіна В. В., Наконечна С. А. Визнання витрат та їх аудит при спрощеній системі оподаткування. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2021. № 38. С. 22-28.
  19. Жураковська І., Сидоренко Р. Оподаткування експорту та імпорту послуг: автоматизація обліку та аудит операцій. *Економічний форум*. 2023. № 2. С. 52-59.
  20. Макаренко А. П., Нестеренко А. І. Удосконалення обліку, оподаткування та аудиту заробітної плати під час воєнного стану для поліпшення податкового планування на підприємстві. *Агросвіт*. 2023. № 1. С. 44-50.
  21. Меліхова Т. О., Чеботаєва Т. В. Удосконалення організації та методики проведення аудиту відпустки з метою поліпшення документування та оподаткування бізнесу у воєнний час. *Інвестиції: практика та досвід*. 2022. № 22. С. 43-49.
  22. Федоров І. О., Назарова К. О., Нежива М. О., Мисюк В. О. Диджиталізація аудиту підприємств суспільного інтересу в умовах інклюзивної економіки. *Бізнес Інформ*. 2023. № 2. С. 86-92.
  23. Шарко Є. І. Підвищення ефективності діяльності малого підприємства шляхом оптимізації оподаткування та залучення зовнішнього аудиту.

Креативний простір. 2021. № 5. С. 33-34.

24. Nazarova K., Nezhyva M., Lositska T., Miniailo V., Novikova N. Forensic-audit as an imperative of economic security and development of the company in the conditions of global transformations. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2021. № 4(35). 99–106.
25. Nazarova K., Zaremba O., Nezhyva M., Hordopolov V., Harbar V., Gorovyj V. Business analysis and audit of foreign economic activity of the enterprise. *Studies of applied economics*. 2021. № 39(5).
26. Olendiy O., Nazarova K., Nezhyva M., Mysiuk V., Mishchenko V., Rusyn-Hrynyk P. Tax audit to ensure business prosperity: trends and perspectives. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2023. № 4(51). P. 80–90.

References

1. Viter, O. M., Kylyn, O. V., & Sveleba, N. A. (2020). Monitorynh stanu upravlyns'koho obliku na pidpryyemstvakh sfery posluh u konteksti pidvyshchennya efektyvnosti vytrat operatsiynoyi diyal'nosti [Monitoring the state of management accounting at enterprises in the service sector in the context of increasing the efficiency of operating costs]. *Derzhava ta rehiony. Seriya: Ekonomika ta pidpryyemnytstvo*, 5, 117-123 [in Ukrainian].
2. Kibuk, T. M. (2021). Osoblyvosti suchasnykh etapiv zdiysnennya analizu vyhid ta vytrat [Features of the modern stages of benefit and cost analysis]. *Pryazovs'kyy ekonomichnyy visnyk*, 3, 3-6 [in Ukrainian].
3. Klyus, Yu. I., Kushal, I. M., Pchelyns'ka, H. V., & Chernodubova, E. V. (2019). Pidkhody do otsinky efektyvnosti upravlinnya vytratamy pidpryyemstva [Approaches to evaluating the effectiveness of enterprise cost management]. *Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti*, 66, 117-118 [in Ukrainian].

4. Kozhukhar, V. V. (2023). Ekonomichna sutnist' i vydy vytrat na marketynhovi komunikatsiyi [Economic essence and types of costs for marketing communications]. *Ekonomika, upravlinnya ta administruvannya*, 3, 66-74 [in Ukrainian].
5. Komirna, O., Minyaylo, V., Nezhyva, M., & Nehodenko, V. (2020). Determinanty obliku ta kontrolyu rozrakhunkiv z personalom vitchyznyanykh pidpryyemstv [Determinants of accounting and control of settlements with personnel of domestic enterprises]. *Biznes Inform*, 2, 314-321 [in Ukrainian].
6. Kulakova, S., Tkachenko, A., & Razno, M. (2023). Suchasni aspekty upravlinnya vytratamy ukrayins'kykh pidpryyemstv [Modern aspects of cost management of Ukrainian enterprises]. *Finansovo-kredytni systemy: perspektyvy rozvytku*, 1, 40-48 [in Ukrainian].
7. Suk, P. L. (2023). Rozpodil vytrat maybutnikh periodiv za obernenym metodom na osnovi podatku na dodanu vartist' [Allocation of costs of future periods according to the inverse method based on value added tax]. *Grail of Science*, 31, 48-52 [in Ukrainian].
8. Hyk, V. (2021). Intehrovana zvitnist' pidpryyemstv: bibliometrychnyy analiz [Integrated reporting of enterprises: bibliometric analysis]. *Oblik i finansy*. 3, 5-10 [in Ukrainian].
9. Koval'chuk, I. V. (2022). Intehrovana korporatyvna zvitnist' biznesu: problemy ta perspektyvy [Integrated corporate business reporting: problems and prospects]. *Formuvannya rynkovykh vidnosyn v Ukrayini*, 11, 27-37 [in Ukrainian].
10. Levyts'ka, S. O., & Popchuk, D. O. (2022). Intehrovana zvitnist': funktsional'ne pryznachennya ta kryteriyi yiyi efektyvnosti [Integrated reporting: functional purpose and criteria of its effectiveness]. *Visnyk Natsional'noho universytetu vodnoho hospodarstva ta pryrodokorystuvannya. Ekonomichni nauky*, 4, 66-79 [in Ukrainian].

11. Lokhanova, N. (2019). Intehrovana korporatyvna zvitnist' – praktychni aspekty skladannya v Ukrayini [Integrated corporate reporting - practical aspects of drafting in Ukraine]. *Naukovyy visnyk Odes'koho natsional'noho ekonomichnoho universytetu*, 2, 128-143 [in Ukrainian].
12. Makarenko, V. Yu. (2018). Intehrovana zvitnist' pidpryyemstv: zasadnychi ponyatiyno–terminolohichni vyznachennya [Integrated reporting of enterprises: basic conceptual and terminological definitions]. *Innovatsiyina ekonomika*, 7, 130-139 [in Ukrainian].
13. Pavelko, O. V., & Harapko, N. I. (2021). Intehrovana zvitnist' pidpryyemstv yak klyuchove dzherelo informatsiyi dlya steykkholderiv [Integrated reporting of enterprises as a key source of information for stakeholders]. *Visnyk Natsional'noho universytetu vodnoho hospodarstva ta pryrodokorystuvannya. Ekonomichni nauky*, 1, 138-155 [in Ukrainian].
14. Potryvayeva, N. V., Luhova, O. I., Volkhons'ka, A. A., & Kyrylenko, A. V. (2019). Intehrovana zvitnist': sutnist', peredumovy ta tendentsiyi rozvytku [Integrated reporting: essence, prerequisites and development trends]. *Modern economics*, 18, 145-151 [in Ukrainian].
15. Sokil, O. H. (2020). Intehrovana zvitnist' yak holovnyy instrument stvorennya tsinnosti [Integrated reporting as the main tool of value creation]. *Problemy teorii ta metodolohiyi bukhhalters'koho obliku, kontrolyu i analizu*, 1, 83-89 [in Ukrainian].
16. Tkachuk, H. O., Ivanchenkova, L. V., & Sklyar, L. B. (2021). Intehrovanyy oblik ta zvitnist' v upravlinni korporatyvnoho pidpryyemstva: teoretychni aspekty zaprovadzhennya ta kontrolyu [Integrated accounting and reporting in corporate enterprise management: theoretical aspects of implementation and control]. *Ekonomika kharchovoyi promyslovosti*, 2, 87-94 [in Ukrainian].
17. Shkromyda, V. V., Shkromyda, N. Ya., & Hnatyuk, T. M. (2022). Intehrovana zvitnist' u konteksti informatsiynoho zabezpechennya

- klyuchovykh steykholderiv [Integrated reporting in the context of information provision of key stakeholders.]. *Aktual'ni problemy rozvytku ekonomiky rehionu*, 18(2), 23-30 [in Ukrainian].
18. Hoshovs'ka, V. V., Masalitina, V. V., & Nakonechna, S. A. (2021). Vyznannya vytrat ta yikh audyt pry sproshcheniy systemi opodatkovannya [Recognition of costs and their audit under a simplified taxation system]. *Naukovyy visnyk Uzhhorods'koho natsional'noho universytetu. Seriya: Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo*, 38, 22-28 [in Ukrainian].
  19. Zhurakovs'ka, I., & Sydorenko, R. (2023). Opodatkuvannya eksportu ta importu posluh: avtomatyzatsiya obliku ta audyt operatsiy [Taxation of export and import of services: automation of accounting and audit of operations]. *Ekonomichnyy forum*, 2, 52-59 [in Ukrainian].
  20. Makarenko, A. P., & Nesterenko, A. I. (2023). Udoskonalennya obliku, opodatkovannya ta audytu zarobitnoyi platy pid chas voyennoho stanu dlya polipshennya podatkovoho planuvannya na pidpryyemstvi [Improvement of accounting, taxation and auditing of wages during martial law to improve tax planning at the enterprise]. *Ahrosvit*, 1, 44-50 [in Ukrainian].
  21. Melikhova, T. O., & Chebotayeva, T. V. (2022). Udoskonalennya orhanizatsiyi ta metodyky provedennya audytu vidpustky z metoyu polipshennya dokumentuvannya ta opodatkovannya biznesu u voyenny chas [Improvement of the organization and methodology of the leave audit in order to improve the documentation and taxation of business during wartime]. *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, 22, 43-49 [in Ukrainian].
  22. Fedorov, I., Nazarova, K., Nezhyva, M., & Mysyuk, V. (2023). Dydzhitalizatsiya audytu pidpryyemstv suspil'noho interesu v umovakh inklyuzyvnoyi ekonomiky [Digitization of the audit of enterprises of public interest in the conditions of an inclusive economy]. *Biznes Inform*, 2, 86-92 [in Ukrainian].

23. Sharko, Ye. I. (2021). Pidvyshchennya efektyvnosti diyal'nosti maloho pidpryyemstva shlyakhom optymizatsiyi opodatkuvannya ta zaluchennya zovnishn'oho audytu [Improving the efficiency of small enterprises by optimizing taxation and involving external audit]. *Kreatyvnyy prostir*, 5, 33-34 [in Ukrainian].
24. Nazarova, K., Nezhyva, M., Lositska, T., Miniailo, V., & Novikova, N. (2021). Forensic-audit as an imperative of economic security and development of the company in the conditions of global transformations. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 4(35), 99–106.
25. Nazarova, K., Zarembo, O., Nezhyva, M., Hordopolov, V., Harbar, V., & Gorovyj, V. (2021). Business analysis and audit of foreign economic activity of the enterprise. *Studies of applied economics*, 39(5).
26. Olendiy, O., Nazarova, K., Nezhyva, M., Mysiuk, V., Mishchenko, V., & Rusyn-Hrynyk, P. (2023). Tax audit to ensure business prosperity: trends and perspectives. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 4(51), 80–90.